

Pravilnik za ocenjivanje kanarinaca pesme „Srpski pevač - slavujar“

1. Pesma Slavujara

1.1 Analiza pesme

1.2 Obavezne ture

1.2.1 DUPLA ŽABA

1.2.2 PUTPUDAJKA

1.2.3 SKRNJAV

1.2.4 SKUKIDENT

1.2.5 EHO

1.2.6 ME-ME

1.2.7 KUŽA-KUŽA

1.2.8 VODJAH

1.2.9 VOČ-VOČ

1.2.10 KVOCANJE

1.2.11 GREBANJE

1.2.12 CVOGET

1.2.13 BRBOČ

1.2.14 KAKLIDŽI

1.2.15 VIGU - VIGU

1.2.16 VRLI - VRLI - VRT

1.2.17 ČIGAŠ

1.2.18 OPŽIŽI

1.2.19 PLIBLIC

1.2.20 HU-HU, ČU-ČU

1.2.21 SVIRKE SLAVUJA (BIR-BIR, LULULU)

1.2.22 KUČA-KUČA

1.2.23 SKIJU

1.2.24 IĐO

1.2.25 VUJ – VUJ, VIT – VIT

1.2.26 ČVR – ČVR

1.3. SLOBODNE TURE

1.4. NEGATIVNE TURE

2. Ocenjivanje

3. Tehnika ocenjivanja

1. Pjesma kanarinaca Slavujara

1.1 Analiza pesme

Pjesma Srpskog pevača –slavujara sastoji se od niza tura koje su nasledne i tura koje su naučene pod uticajem sredine. Pjesma slavujara se sastoji od velikog niza melodija koje su slične pesmi slavuja i drugih tura naučenih od drugih ptica ili naučene pod uticajem sredine.

Ture se sastoje od niza samoglasnika i suglasnika koji mogu biti prosti i složeni, uz veći broj ponavljanja.

Prosti ME-ME

HU-HU

ĆU-ĆU

Složeni SKUKIDENT

SKRNJAV

VODJAH

1.2 Sve obavezne ture svrstane su u četiri kategorije :

TEŠKE TURE

- Dupla žaba
- Putpudajka
- Skrnjav
- Skukident
- Eho
- Me-me

POLUTEŠKE TURE

- Kuža –kuža
- Vodjahi
- Voć-voć
- Kvocanje
- Grebanje
- Cvoget
- Brboć

SREDNJE TURE

- Kaklidži
- Vigu-vigu
- Vrli-vrli-vrt
- Čigas
- Opžiži
- Piblic
- Hu-hu,Ću-ću

LAKE TURE

- Svirke slavuja (bir-bir, lu-lu)
- Kuća-kuća
- Skiju
- Iđo
- Vuj-vuj (vit-vit)
- Čvr-čvr

TEŠKE TURE

1.2.1 Dupla žaba

Dupla žabaje najteža,najtraženija i najdragocenija tura kod

slavujara. Mali broj ptica peva ovu turu. Ova tura je složena tura i sastoji se od tri dela. Pozitivni faktori koji utiču na kvalitet ture su:

- Izbor konsonanata i vokala
- Dubina ture
- Tempo ispevavanja

Korišćeni suglasnici su KV na početku sloga i K na kraju sloga i samoglasnik A. Tura treba da se otpeva kao

KVAK- KVAKVAK-KVAK-KVAK-KVAK-KVAK

Poseban akcenat se daje na samoglasnik K koji treba da bude naglašen u svakom slogu ove ture. Tura je ispravno otpevana ako se otpeva slog KVAKVAK, a bez njega tura zvuči KVAK-KVAK-KVAK-KVAK što se ne može oceniti kao tura dupla žaba, već kao slobodna tura.

Ton ture treba da bude dubok i prijatan. Slavijari duplu žabu pevaju u različitom tempu: polako, srednje brzo i brzo. Brzo otpevana tura je slaba i manje cenjena. Dupla žaba je lepša i više se ceni ako je otpevana dublje i sporije. Veoma cenjena i visoko bodovana tura je ako se otpeva u više ponavljanja.

1.2.2. PUTPUDAJKA

Tura putpudajka je veoma cenjena i poželjna tura. Ima karakter složene ture i sastoji se od s P, DJ, Ć, R i samoglasnika A, I, U. Tura se javlja u dve varijacije:

PAPADJI-PAPADJI-PAPADJI

koja se više vrednuje i koja se ispevava srednje brzo, duboki glasom i uz više ponavljanja. Svako drugo otpevanje je manje vredno, i

PUĆPURUĆ- PUĆPURUĆ-PUĆPURUĆ

koja je manje vredna, otpevava se brže i višim glasom uz više ponavljanja. Manje se boduje od prve varijacije.

Slavujari ovu turu pevaju lakše i češće nego turu dupla žaba.

1.2.3. SKRNJAV

Tura Skrnjav spada u vrlo vredne i željene ture, ona ima karakter složene ture jer se sastoji od sloga koji ima više suglasnika i to S,K,R,NJ,V i samo jednog samoglasnika A. Akcentat se stavlja na prva tri suglasnika S,K,R i poslednji V, tako da tura treba da se čuje kao

SKRnjaV - SKRnjaV - SKRnjaV

Ton treba da bude dubok i odsečan i uz obavezno ponavljanje više puta. Manje se vrednuje tura ako se ispevava brže i višim tonom.

1.2.4. SKUKIDENT

Tura Skukident spada u vredne i složene ture, sastoji se iz niza suglasnika S,K,D,N,T i samoglasnika U,I,E i treba da se čuje kao

SKUKideNT - SKUKideNT - SKUKideNT

Ton treba da je dubok i sporiji i uz više ponavljanja, što se vrednuje većim brojem poena. Slavujari ovu turu često ispevavaju

brže što se manje vrednuje. Nepoželjno je da ovu turu slavujari pevaju visokim glasom.

Dešava se da ovu turu slavujari ispevavaju i pogrešno kao KIDEN ili SKIDENT što je nepoželjno i tada se ne boduje.

1.2.5 EHO

Ova tura je poželjna u pesmi slavujara. Sastoji se od jednog sloga koji se više puta ponavlja, tako da više slogova leže jedan blizu drugog. Tura ima karakter proste ture i sastoji se od dva samoglasnika U i I. Akcentat je na samoglasniku U, a samoglasnik I je produžen ali ne sme da se ispevava visokim i oštrim tonom. Cela tura zvuči kao da se ispevava kroz cev sa odjekom u daljini i zato nosi naziv eho.

Uii – Uii – Uii

Ova ture ispevava se srednje brzo sa više ponavljanja, ton treba da je srednje dubok što se više vrednuje. Tura ispevana bržim ritmom i višim tonom manje se vrednuje.

1.2.6 ME-ME

Tura Me-Me je poželjna tura jer spada u kategoriju teških tura, a po svom sastavu je prosta. Sastoji se od suglasnika M i samoglasnika E koji treba da bude produžen.

MEe-MEe - MEe-MEe

Samoglasnik E treba da dominira ali nesme da bude povišen. Poželjno je da se tura ispevava dubokim tonom i sporije uz veći broj ponavljanja. Takvo ispevavanje se više vrednuje od ispevavanja koje je brže i višim tonom. Vrlo nepoželjno je ispevavanje visokim tonom i akcentom na samoglasnik E. Ukoliko samoglasnik E pređe u I onda je ispevavanje negativno i

nepoželjno i dobija negativne poene.

POLUTEŠKE TURE

1.2.7 KUŽA – KUŽA

Ova tura je cenjena u pesmi slavujara, sastoji se od dva sloga koji se sastoje od suglasnika K i Ž i samoglasnika U i A. Pravilno ispevavanje ove ture je ponavljenjem oba sloga, poželjno više puta sa akcentom na suglasnike K i (samoglasnik A), S tako da tura treba da zvuči

KuŽa - KuŽa, KuŽa - KuŽa

Poželjno je da ton bude dubok i prijatan, ritam sporiji što se više vrednuje. Ukoliko je tura ispevana brže i oštrije, ili se ispevava samo jedan slog manje se vrednuje.

1.2.8 VODJAH

Tura Vodjahi je veoma poželjna u pesmi slavujara, spada u veoma vredne i dragocene. Ima karakter složene ture i sastoji se od suglasnika V, DJ, H i samoglasnika O, A, I. Poželjno je da se ispevava sporije ali i srednje brzo punim glasom. Tura treba da se ispevava kao

VODJAH - VODJAH – VODJAH

uz veći broj ponavljanja. Nepoželjno ispevavanje je uz akcent na z

samoglasnik I, što se manje vrednuje. Ukoliko se tura ispevava ka

VODJAH – VODJAH – VODJAH

vrednuje se manjom ocenom.

1.2.9 VOĆ – VOĆ

Ova tura se sastoji od jednog sloga koji treba da se ponavlja više puta, slogovi leže jedan blizu drugog tako da se prestižu. Satoji se od suglasnika V i Ć i samoglasnika O, sa akcentom na suglasnik Ć. Postoji i varijacija ove ture sa suglasnikom Č. Ovo je veoma prijatna tura i cenjena u pesmi slavujara. Treba da se ispevava dubokim tonom i srednjim ritmom što se više vrednuje. Ukoliko se ispevava višim tonom i bržim ritmom manje se vrednuje. Ova turat treba da zvuči

VoĆ – VoĆ – VoĆ – VoĆ – VoĆ

1.2.10 KVOCANJE

Ova tura sastoji se od jednog sloga ima karakter proste ture, a sastoji se od suglasnika K, V i C i samoglasnika O. Akcenat u ispevavanju je na prva dva suglasnika K i V, dok se treći suglasnik skoro i nečuje. Slog se ponavlja više puta (pet do šest puta). Tura se ispevava što dubljim tonom i sporim ritmom, što se više vrednuje. Ovo je vrlo prijatna tura i veoma je često slavujari ispevavaju. Nepoželjno je da se tura ispevava brzim ritmom i da je akcenat na suglasniku C. Tura treba da zvuči

KVOc – KVOc – KVOc – KVOc – KVOc – KVOc

1.2.11 GREBANJE

Ova tura se javlja u dve varijacije, prva se sastoji od suglasnika K i Ž i samoglasnika I koji se takoreći i nečuje, i druga koja se sastoji od suglasnika V I G i samoglasnika O i zvuče kao

KŽŽi – KŽŽi
VGO-VGO

Ova tura spada u poželjne ture. Slavujar treba prvu varijaciju koja se čuje kao KŽŽi – KŽŽi da ispevava srednje dubokim tonom, srednje brzim ritmom sa akcentom na suglasnik Ž koji se čuje produženo sa grebanjem ali bez naglašavanja samoglasnika I, koji se gotovo i nečuje.

Druga varijacija se ispevava na način da slavujar više puta ponavlja slog VGO stin što je akcenat na suglasnicima V I G. Ova varijacija je vrlo prijatna i ispevava se dubokim punim tonom i srednje brzim ritmom.

Svako drugo ispevavanje obe varijacije manje se vrednuje.

1.2.12 CVOGET

Ovo je tura koju slavujari pevaju veoma često sastoji se od suglasnika C, V, G, T i samoglasnika O i E. Ovaj slog čuje se kao da je iz dva dela i treba da se ponavlja više puta. Ispevava se srednje brzim ritmom i srednje dubokim tonom što se više vrednuje. Ako je tura ispevana brzim ritmom i višim tonom umanjuje se njena vrednost. Tura bi trebala da zvuči kao:

CVO GET – CVO GET – CVO GET

1.2.13 BRBOĆ

Ovo je vrlo specifična tura, sastoji se iz dva dela uz upotrebu suglasnika S, J, G, N i samoglasnika A i O. Tura je poželjna i lepo

zvuči. Slog se deli u dva dela i treba da zvuči kao :

SAJ GOn – SAJ GOn – SAJ GOn

Akcentat je na prvom delu sloga, a u drugom delu koji liči kao da se odvaja od prvog dela dolazi do pada akcenta, a posebno na zadnjem suglasniku. Tura treba da se ispevava srednje brzim ritmom i srednje visokim tonom što se više vrednuje. Ako se tura otpeva brzim tonom manje se vrednuje. Tura liči na brbor vode sa odjekom u daljini i zato nosi naziv brboć.

SREDNJE TURE

1.2.14 KAKLIDŽI

Tura kaklidži ima karakter složene ture i sastoji se iz dva sloga uz upotrebu suglasnika K, L, DŽ i samoglasnika A i I. Ovo je vrlo privlačna i poželjna tura. Tura treba da se ispevava srednje brzim ritmom i srednje dubokim tonom. Ako se ispevava brzim tonom manje se vrednuje. Ova tura se u pesmi slavujara vezuje za turu Vigu-Vigu i čini vez, tako da je dovoljno ijedno ponavljanje ali se više vrednuje ako ima dva ili više. Tura zvuči kao što je i napisano:

KAKLIDŽI – KAKLIDŽI

1.2.15 VIGU - VIGU

Ova tura sastoji se od suglasnika V i G i samoglasnika I i U. Tura je poželjna i treba da se ispevava dubokim tonom i srednje brzim ritmom uz veći broj ponavljanja. Ispevavanje brzim

ritmom i naglašavanje samoglasnika I umanjuju vrednost ture. Ova tura u pesmi slavujara vezuje se za turu Kaklidži čineći vez. Tura zvuči kao:

VIGU – VIGU

1.2.16 VRLIVRLI – VRT

Ova tura sastoji se od dva sloga VRLI i VRT od kojih se VRLI ponavlja dvaput. Sastoji se od suglasnika V, R, L, T i samoglasnika I. Tura je vrlo privlačna i melodična, slavujari je vrlo često ispevavaju i poželjna je u pesmi. Tura se ispevava srednje brzim ritmom i dubokim tonom uz akcenat na slog VRT uz veći broj ponavljanja i tada se više vrednuje. Ako se ispevava bez sloga VRT, brzim ritmom i naglašavanjem samoglasnika I manje se vrednuje. Tura zvuči kao:

VRLIVRLI – VRT, VRLIVRLI – VRT

1.2.17 ĆIGAS

Ova tura se sastoji iz suglasnika Ć, G i S i samoglasnika I i A. Tura spada u proste ture sastoji se od jednog sloga. Ćigas je tura koja treba da se ispevava srednje brzim ritmom i srednjim tonom. Dešava se da se ćigas ispevava brzim ritmom i visokim tonom sa akcentom na samoglasnik I što turi znatno umanjuje vrednost. Tura se čuje kao:

ĆIGAS – ĆIGAS

1.2.18 OPŽIŽI

Ova tura se sastoji iz dva sloga iz upotrebu suglasnika P, Ž i samoglasnika O, I. Akcenat prilikom ispevavanja ove ture je

na drugom slogu i to na suglasniku Ž. Ova tura treba da se ispevava sporim ritmom i dubokim tonom, što se više vrednuje. Poželjno je da se prilikom ispevavanja ova tura čuje kao kroz grebanje. Ukoliko se tura ispevava brzim ritmom i visokim tonom manje se vrednuje. Nepoželjno je da akcenat prilikom ispevavanja bude na samoglasniku I jer znatno umanjuje vrednost ture.

Tura zvuči kao:

OP ŽiŽi – OP ŽiŽi – OP ŽiŽi

OB ŽiŽi - OB ŽiŽi - OB ŽiŽi

1.2.19 PLIBLIC

Ova tura ima karakter složene ture jer se sastoji iz dva sloga uz upotrebu suglasnika P, L, B, C i samoglasnika I. Slavujar treba da je ispeva jasno i odsečno sa potpuno jednakim naglašavanjem oba sloga. Tura se ispevava srednje brzim ritmom i srednje dubokim tonom što se više vrednuje. Ukoliko se tura ispevava brzim ritmom i visokim tonom manje se vrednuje. Poželjno je da se u ispevavanju tura ponovi dva do tri puta.

Ova tura zvuči:

PLI BLIC – PLI BLIC – PLI BLIC

PIBIC – PIBIC - PIBIC

1.2.20 HU-HU,ĆU-ĆU

Ova tura se javlja u dve varijacije i to kao

HU – HU

ĆU – ĆU

Prva varijacija je sastavljena od suglasnika H i samoglasnika U. Poželjno ispevavanje je dubokim i mekšim tonom i sporim ritmom uz više ponavljanja.

Druga varijacija sastavljena je od suglasnika Ć i samoglasnika U. Poželjno ispevavanje je dubokim tonom i sporim ritmom, ali nešto odsečnije od predhodne varijacije uz više ponavljanja.

Kod obe varijacije ove ture manje se vrednuje ako ih slavujar ispevava brzim ritmom. Kod ove ture akcentat je na samoglasniku U koji se u ispevavanju produžava, tako da ove varijacije zvuče:

HUU – HUU – HUU – HUU
ĆUU – ĆUU – ĆUU – ĆUU

LAKE TURE

1.2.21 SVIRKA SLAVUJA

Ova tura ima karakter proste ture i javlja se u dve varijacije :

BIR – BIR
LU – LU – LU

Prva se sastoji od suglasnika B i R i samoglasnika I, a druga od suglasnika L i samoglasnika U. Obe se ispevavaju srednje brzim ritmom i srednjim tonom bilo kakva jačina je suvišna. Visok, tvrd i suv ton je pogrešan. Kod ispevavanja slogovi leže blizu jedan drugom tako da se prestižu ili prelaze jedan u drugi. Slavujari lako

i često pevaju ovu turu, koja treba da zvuči :

BIRBIRBIRBIR.....
LULULULU.....

1.2.22 KUĆA – KUĆA

Ova tura ima karakter proste ture i slavujari je često i lako ispevavaju. Sastoji se od suglasnika K i Ć i samoglasnika U i A. Slavujari je ispevavaju srednje brzim ritmom i srednje dubokim tonom što se više vrednuje od brzog ritma i višeg tona. Tura se ispevava u setovima i treba da zvuči:

KUĆAKUĆA – KUĆAKUĆA- KUĆAKUĆA

1.2.23 SKIJU

Ovu turu slavujari često i lako pevaju, ispevava se kao što je napisano uz više ponavljanja. Treba da se ispevava srednje brzim ritmom i srednje dubokim tonom. Loše ispevavanje je kada slavujar peva ovu turu brzim ritmom, visokim tonom i posebno kada suglasnik S zameni suglasnikom C koji naglašava što se manje vrednuje.

Ova tura treba da zvuči:

SKIJU – SKIJU – SKIJU

1.2.24 IDJO

Ova tura ima karakter proste ture, sastoji se od jednog sloga, suglasnika DJ i samoglasnika I i O. Ispevava se kao što je napisano, srednje brzi ritmom i dubokim tonom, uz veći broj ponavljanja što se više boduje. Ukoliko se ispevava brzim ritmom

majne se vrednuje.

Ova tura treba da zvuči:

IDJO – IDJO – IDJO

1.2.25 VUJ – VUJ,VIT – VIT

Ova tura se javlja u dve varijacije koje se ravnopravno tretiraju:

VUJ – VUJ

VIT – VIT

Tura ima karakter proste i sastoji se od suglasnika V,J,T i samoglasnika U i I. Ispevava se srednje brzim ritmom i srednjim tonom, odsečno i jasno uz veći broj ponavljanja. Ako se tura ispevava brzim ritmom i visokim tonom što se manje vrednuje.

Tura treba da zvuči kao:

VUJ – VUJ – VUJ – VUJ

VIT – VIT – VIT – VIT

1.2.26 ČVR – ČVR

Ova tura ima karakter proste ture, slavujari je vrlo lako i često pevaju, sastoji se od suglasnika Č,V,R. Ispevava se srednje brzim ritmom i dubljim tonom, uz više ponavljanja, što se više boduje. Ispevavanje brzim ritmom i višim tonom je manje poželjno. Naglašavanje zadnjeg suglasnika R, a posebno produžavanje istog je nepoželjno, manje se vrednuje, a mogu se dobiti i negativni bodovi ako je mnogo produženo.

Ova tura treba da zvuči kao:

ČVR – ČVR – ČVR

1.3 SLOBODNE TURE

U ovu kategoriju spadaju ostale melodije slavuja koje nisu obavezne i melodije drugih ptica pevačica (ševa, kos, vuga, drozd...). Ovo su manje vredne ture u pesmi slavujara, ali pesmi slavujara daju melodičnost i dobro povezuju obavezne ture koje se više vrednuju. Slobodne ture u pesmi slavujara mogu biti zastupljene do 30%.

1.4 NEGATIVNE TURE

1.4.1 ASPIRACIJA

Normalno je da kanarinac slavujar udahne vazduh, dok peva izduvava ga napolje. Dešava se da neka ptica žuri pa udahne vazduh baš za vreme pevanja. Ukoliko to učini brzo, grubo pa i otvorenim kljunom dobijeni ton je veoma ružan i mora se sankcionisati. Blaži oblici aspiriranja se tolerišu kao nužno zlo kod veoma vrednih pevača.

1.4.2 VISOKE, OŠTRE TURE

Visoki i oštri tonovi se ispoljavaju kod nekih tura. Teško je dati verodostojno upoređenje za svaki tipičan slučaj, ali osnovne karakteristike su:

- Veoma visok ton
- Suglasnici i samoglasnici upotrebljeni vrlo grubo

-Zvuk neprijatan koji para uši

Šudija kažnjava pticu koja ispevava visoke ture oduzimanjem od jednog do tri boda od ukupnog broja bodova, a na ocenskoj listi upisuje primedbu.

1.4.3 KANARINSKE TURE

Ovo su ture koje su potpuno nepoželjne kod slavujara. One se čuju kao:

- KRRRRR
- CVRRRR
- VRRRRR
- PRRRRR
- BRRRRR
- FRRRRR

Karakteristika ove neželjene ture je ispevavanje suglasnika K,V,P,B,F,R sa posebnim naglašavanjem i produžavanjem suglasnika R. Ovako pevanje sankcioniše se oduzimanjem od 1 do 10 boda od ukupnog broja bodova.

Kod mladih slavujara dozvoljena je samo jedna ovako ispevana tura, ukoliko ispeva dve biće diskvalifikovan.

Kod starih slavujara dozvoljene su dve ovako ispevane ture , ukoliko ispeva više od dve biće diskvalifikovan.

1.4.4 CVRKUT

To su pogrešne ture koje se čuju kao:

SII – SII – SII
CII – CII - CII
TSII - TSII – TSII
SIT – SIT – SIT
TSEE – TSEE – TSEE
PII – PII – PII
VII – VII - VII

Karakteristike ovih tura su:

- Nedostatak svake muzičke draži
- Suv i dosadan ton
- Upotreba suglasnika i samoglasnika S,TS,P,V,E,I otpevanih tvrdo.

Ove ture se kažnjavaju diskvalifikacijom, ukoliko su ispevane veoma visokim, oštrim i produženim tonom sa posebnim akcentom na samoglasnike I i E.

1.4.5 CIJUKANJE

Ova tura se čuje kao :

CIJU – CIJU
ĆIJU - ĆIJU

Ova tura se čuje baš kao što je napisano. Slavujar koji ispeva ovu turu biće diskvalifikovan.

1.4.6 ČAPKANJE

Ova tura se čuje kao

ĆAP – ĆAP

ČAP – ČAP
TJAP – TJAP

Još jedna tura koja se čuje kao što je zapisano. Slavujar koji ispeva ovu turu biće diskvalifikovan.

2. OCENJIVANJE

2.1 OSNOVE OCENJIVANJA

Ocenjivanje kanarinca slavujara je bazirano na bodovnom sistemu. Gornja granica nije određena, a donja iznosi 40 poena. Ptica koja ne dobije i taj minimalni broj poena na ocenskoj listi dobija NZ što znači da ne zadovoljava ni minimum zahteva kvalitetnog pevanja. Ukoliko ptica uopšte ne zapeva za vreme ocenjivanja u ocenskoj listi se upisuje NP.

2.2 BODOVANJE – SUĐENJE

Suđenje (ocenjivanje) je čin kojim se određuje vrednost pesme kanarinca slavujara izražena u poenima. Ukupan broj poena zavisi od :

- Broja izvedenih tura
- Vrednosti pojedinih tura
- Kvaliteta pojedinih tura
- Mogućih negativnih tura
- Utiska koji ostavlja pesma u celini
- Harmonije para ili kolekcije

2.2.1 BROJ IZVEDENIH TURA

Nije pravilo da ptica koja je ispevala najveći broj tura da

ima i najveći broj poena. Obzirom da se teži kvalitetu ispevanih tura i vrednosti pojedinih tura (teške, poluteške, srednje, lake...) dešava se da najveći broj poena osvoji slavujar koji ture izvodi na napred navedeni način. Idealno je da slavujar ispeva veliki broj tura na kvalitetan način. Uvek treba težiti kvalitetu, a zatim kvantitetu napred izvedenih tura.

2.2.2 VREDNOST TURA

Kao već napred napisano sve obavezne ture su svrstane u 4 grupe.

a) Teške ture	5 – 10 poena
b) Poluteške ture	3 – 8 poena
c) Srednje ture	3 – 6 poena
d) Lake ture	2 – 5 poena

2.2.3 Sve obavezne ture mogu biti ispevane :

- Vrlo dobro
- Dobro
- Slabo

KATEGORIJA TURA	INTERPRETACIJA		
	SLABA	DOBRA	VRLO DOBRA
TEŠKE	5 -6	7-8	9-10
POLUTEŠKE	3 - 4	5-6	7-8
SREDNJE	3	4	5-6
LAKE	2	3	4-5
SLOBODNE	2	3	4-5

Pri određivanju kvaliteta pojedinih tura po navedenim kategorijama potrebno je voditi računa o sledećem:

- Dubina ture tj. visina interpretacije. Različite ture imaju različite zahteve u pogledu dubine. Dupla žaba je cenjenija što je ispevana dubokim tonom i sporijim ritmom.

- Tempo pevanja je nešto na šta se mora obratiti posebna pažnja. Tempo pevanja (brzina kojom su ispevani slogovi pojedinih tura) je često odlučujući faktor za klasifikaciju ture. Takođe je potrebno i ovde voditi računa o različitim zahtevima za različite ture.

- Boja glasa je vrlo bitan element pri ocenjivanju kvaliteta pevanja. Zbog toga sudija lepu boju glasa mora nagraditi.

- Čistoća interpretacije slogova i pojedinih tura je važan element pri ocenjivanju. Vrlo je bitno da svaka tura bude jasno i čisto otpevana što će sudija nagraditi. U koliko ovo nije slučaj sudija će smanjiti broj poena.

- Način pevanja. Sudija mora voditi računa o načinu držanja kljuna ptice. Slavujri pevaju zatvorenim ili poluotvorenim kljunom. Na kvalitet pevanja utiče i pevanje kroz nos (nosno pevanje), kao i uvlačenje vazduha za vreme pevanja (aspiriranje). Sudija mora voditi računa o tome, te takav način pevanja vrednuje sa manjim brojem poena, odnosno po potrebi čak i kazni određenim brojem negativnih poena.

2.2.4 NEGATIVNE TURE

Pored pozitivnih tura slavujari pevaju i negativne ture ili pozitivne ture ispevavaju na loš način (skraćene ture ili do pola ispevane). Logično je da se za negativne ture oduzimaju poeni, a da se za nedozvoljene ture ptica diskvalifikuje.

2.2.5 UTISAK

Ovo nije ništa drugo do opšti utisak koji na slušaoca ostavlja pesma u celini. Na utisak još utiču i boja glasa i tonska slika. Tonska slika ukazuje na harmonično povezivanje tura i

adekvatnu dužinu slogova i tura. Nije dovoljno samo ispevati ture potrebno je ostvariti sklad između različitih tura i na taj način dobiti pesmu u pravom smislu te reči. Neke ptice dobro pevaju ture u sasvim haotičnom redosledu, bez ikakvog reda, pa je sasvim razumljivo da skladnu i lepo sređenu pesmu treba dodatno nagraditi. Bodovi se upisuju u rubriku utisak i kreću se u intervalu od 1 – 9.

2.2.6 SKLAD – HARMONIJA KOLEKCIJE, PARA

Ovde je reč o harmoniji kolekcije (4 ptice) odnosno para (2 ptice). Potpunu harmoniju je teško postići, a obično se postiže sa pticama istog porekla (braća). Sudija nagrađuje onu kolekciju ili par koja ture peva u potpunom sazvučju, istom pravcu, istom bojom glasa i istim tonom. Za harmoniju kolekcije dodeljuje se od jedan do deset poena, a za par od jedan do pet. Poeni dobijeni za harmoniju kolekcije, para su poeni stečeni zaslugom odgajivača.

2.3 OCENSKA LISTA

3. TEHNIKA OCENJIVANJA

Organizator takmičenja dužan je da obezbedi dve prostorije za održavanje takmičenja. U jednoj će se primati ptice, a u drugoj će se obaviti ocenjivanje. Veličina prostorije zavisi od broja ptica. U prostoriji se zadržavaju samo sudije, stažisti i komisija za prijem ptica (jedan od dva člana). U prostoriji mora da vlada mir i tišina a temperatura mora da bude od 18 do 20 stepeni Celzijusa.

Komisija za prijem ptica na posebnim obrascima upisuje ptice koje su prispele, obeležava kaveze, upisuje brojeve prstenova, boju ptice i ime i prezime odgajivača (koje drži u tajnosti do završetka ocenjivanja). Po završetku ocenjivanja komisija za prijem ptica popunjava ocenske liste sa podacima o vlasniku, broju prstena, obeležava nagrade ne ptice i kontroliše prstenove nagrađenim pticama.

Komisija za prijem ptica donosi i odnosi ptice pred ocenjivače po

dogovorenom redosledu (žrebu) i od njih uzima ocenske liste po završetku takmičenja.

Iznose se po dve ptice, odnosno četiri kod kolekcije i stavljaju na sto ispred sudija. Ptice ne smeju međusobno da se gledaju.

3.1 VREME OCENJIVANJA

Zbog biološkog ritma kanarinca slavujara, ocenjivanje se vrši od oktobra do kraja decembra jedne godine. Prostorija u kojoj su smešteni kanarinci je u potpunom mraku, a prostorija u kojoj se kanarinci ocenjuju je veštački osvetljena. Rastojanje između ptica i sudija je 1,20 do 1,50 metra. Sudije ocenjuju ptice pojedinačno i u paru u trajanju od 15 minuta, a kolekciju u trajanju od 30 minuta.

3.2 RAD SUDIJE

Prilikom ocenjivanja ptice sudija najpre zapiše broj kaveza i izvrši vizuelni pregled ptice i upisuje boju ptice. Zatim sudija pažljivo sluša pticu, registruje ture i upisuje ih u bodovnu listu. Po završenom slušanju vrši sabiranje poena, upisuje ocenu za utisak i ocenu sa harmoniju (par, kolekcija). U koliko postoje negativne ture vrši oduzimanje određenog broja poena. Sudija proverava odnos obaveznih i slobodnih tura (70%:30%). Sve ture evidentira, ali u ukupnom zbiru upisuje samo poene od 30% najbolje ocenjenih slobodnih tura. Na kraju vrši konačno sabiranje, potpisuje ocensku listu i predaje je komisiji.

Ovakav predlog usvojen jednoglasno na izbornoj Skupštini sekcije "Srpski pevač – slavujar" održanoj dana 21.04.2013. godine u Kruševcu.

